

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

Questio vigesima de donis sp[irit]us s[an]cti siue septiformis gr[ati]e[a]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De donis in genere

- Stat⁹ virginis** statū vie q̄ augmētabilis z possibilis ad illā. Concedimus etiā q̄ be-
atissima virgo habuit statū mediū inter statū simplicis viatoris z
statū simplicis cōprehēoris scz statū fm quē fuit simplex viatrix et
simplex comprehendens
- Solutio** ¶ De virtutib⁹ cardinalib⁹ dicimus q̄ habuit eas p̄ modum patrie
sz fm statū vie. p̄ modū patrie q̄tū ad actū p̄fectiōem. fm statum
vie q̄tū ad merēdi p̄ditōem. z ita habuit eas medio mō inter p̄phē-
sores z viatores medio mō p̄ participatōem talē in quā participati-
onē q̄ accepit meliōrē partē ab utroq̄ extremoz. Cōprehēsores hnt
virtutes has fm actū p̄fectiōem. sed p̄t merēdi p̄ditōez Viatores
autē cū merēdi p̄ditōe. sed cū actū imp̄fectiōe. ipa autē habuit has
cū actū p̄fectiōe sicut cōphēsores. z cū merēdi p̄ditōe sicut viatores
Unde habuit has excellēt⁹ viatorib⁹ q̄tū ad actū. z cōphēsozibus
q̄tū ad effectū. vñ p̄cedimus oēs obiēctōes ad hoc inductas
- Adobiecta** ¶ Ad hoc qd̄ vltimo obiēctū est de modestia animi z vestium cultu
distinguetes respōdēdo dicim⁹ q̄ habitus fm q̄litate tripli⁹ distin-
guūt. Est em̄ habit⁹ triplex. habit⁹ vanitatis. habit⁹ mediocritatis z
habit⁹ humilitatis. De p̄mo loquunt prime autoritates Scōs ha-
bitus p̄tinet ad modestiā temperatiōis fm cōem statū. ad quā tenent
oēs boni z imp̄fecti. oēs em̄ tenent habere habitū mediocrē. Teri⁹
est hūilitatis habit⁹ z ē p̄fectoz q̄ d̄r humilitatis habit⁹. z hz s̄lr sua
extrema z suū mediū. p̄t em̄ esse parū humil⁹ vel nimis humil⁹ vel me-
diocriter humil⁹. Dicimus autē q̄ habit⁹ br̄ssime virginis fuit habit⁹
humilitatis sz in medietate. i. mediocriter humil⁹. z in sensu illo loq̄t̄
br̄s Hiero. cū d̄r q̄ ornatus vestii zc. Idē etiā credimus de vestiti-
b⁹ d̄ni z alioz sanctorū ¶ Sz q̄nt qualiter br̄ssima h̄go alios viatores
ista mediocritate excellere potuerit cū de q̄cūq̄ panno vestes habue-
rit. alij de eodē vestiri potuerūt. Ad hec d̄m fm p̄m q̄ circa parti-
cularia in h̄mōi ars mediū determinare nescit. recēdētē em̄ ad indi-
uidua iubet plato q̄scere. singularia em̄ s̄z infinita. nec eoz optz pos-
se fieri disciplinā. in h̄mōi em̄ grā potētior ē arte Dicimus ḡ q̄ br̄s-
sima h̄go alios in hoc excellit in cultu q̄ sup̄ arte p̄vinctōem sp̄ssctā
sciuit p̄se mediocritatē in habitu hūilitatis obseruare
- Solo.**

Questio vigesima de donis

Rō prima

Qsp̄sscti in ḡne q̄liter septiformis plenitudo grē p̄ septi-
formiū donoz distributa in ista plenitudine sit contau-
ta. Et videt q̄ s̄lr fm excellētā sicut dictū est de virtutib⁹. z hoc hac
rōne ¶ Sicut habet virtus ad s̄tutē. ita se habet donū ad donum. sed
virtus in beatissima virgine excellit omnes virtutes viatoris. ergo z
z dona ¶ Itē. quicquid superius ē superioze superius est z inferioze. sed

De dono sapientie Fo. xlviij.

virtutes beatissime virginis excellit omnes viatores. et dona excellent
virtutes in suis actibus. ergo beatissime virginis marie dona excellent
omnes viatores. ¶ Itē in hierarchia celesti sup̄mus ordo est seraphin³
et qui excellit charitate que ē excellentissimū donū excellit in oībo alijs
donis. ergo in ecclesiastica hierarchia erit sic. sed beatissima virgo ex
cellit omnē creaturā in charitate. ergo in alijs donis. ¶ Itē dicitur beat⁴
Grego. q̄ sapientia opponit stulticie sue insipientie. scientie luxuria. in
tellectui gula. timori sup̄bia. fortitudini accidia. pietati auaricia.
¶ Itē in Luca Assumit alios spūs septē nequiores se. dicitur q̄ intel
lectui opponit ebetudo. consilio temeritas. p̄cipitiū fortitudini. re
missio timori. scientie ignorantia. Ex his patet q̄ dona in viatoribus com
muniter sunt in p̄mixtione ad contraria. et ideo cum pugna. in beatissi
ma virgine nō sunt passibilia cū pugna ad contraria. ergo sunt in ea
fm modū q̄ est supra statū viatorū.

De donis in speciali
De scō de sapientia in speciali. ecclesiastici. vbi humilitas ibi. **Rō prima**
sapientia. hec p̄positio ē p̄ se in theologia. ergo vbi maior hu
militas ibi maior ē sapientia. vbi summa ibi summa. Sed in beatissi
ma virgine improporcionabilis fuit humilitas. ergo improporcion
abilis sapientia. maior patet in euāgelio vbi dicitur. Qui se humiliat exal
tabitur. que sibi est p̄ se. ergo q̄ improporcionabiliter exaltatur etiam
alijs improporcionabiliter demonstrat humilis. Sed beatissima vir
go sup̄ omnes choros angelorū in quartā hierarchiā fm Hiero. exalta
ta improporcionabiliter alijs sup̄ choros et angelos ascendit. q̄ omni
um hoīm et angelorū humilissima fuit. ergo et oēs in sapientia transcen
dit. ¶ Itē sapientia est quidā gustus spūalis prime veritatis p̄ modū
summe bonitatis. In gustu autē tria sunt consideranda. vt dicitur phis.
Primū est gustus qui est quidā tactus. Itē gustus est discretio gu
stabilium. Itē ibi delectatio quedā ex p̄iūctōe gustabilis cū gustante.
Et sic tria sunt in gustu. immediata p̄iūctō. discretio et delectatio. S
in his omnibus excellit beatissima virgo gratia doni oēs viatores. igitur
in sapientia excellit oēs viatores. Quod autē in tactu in immediata cō
iunctōe excellit omnes viatores. patet q̄ illa coniunctio est p̄ charita
tem. ergo vbi maior et inseparabilior dilectio. ibi p̄p̄inquoior et indis
solubilior et immediatior est cōiunctio. ¶ Item incorruptio facit pro
ximū deo. igitur vbi summa incorruptio ibi summa cōiunctio et pro
xima. hec autē omnia fuerūt in beatissima virgine sup̄ omnes viato
res. igitur in tactu et immediata p̄iūctōe excellit omnes viatores.
¶ Item q̄ in discretione excellat patet discretio gustantium fallit duo
bus modis. Uno modo ex parte gustabilis p̄pter saporem vel gustabili
um cōmixtōem vel siliatōem. Alio modo p̄pter gustatiui organi infectio
nem discursiuam. et hec receptio nō tm̄ p̄tingit in corpali. sed etiam in

De dono intellectus

spūali ex parte gustabilis. vt qñ trans figurat se angelus sathane in angelū lucis. 7 qñ affectio naturalis videt esse spūalis vel eōuerso tūc saporū est cōmixtio siue cōfusio 7 generat deceptōem in gustate. Ex parte autē gustatiui vt qñ gustus spūalis est infectus contraria delectatōe vel ad minus fomitis corruptōne. que sensum spūalis delectatōis impediūt 7 saporē diminuūt 7 discretōem puerūt vt dicas malū bonū 7 bonū malū. ponēs tenebras lucem 7 lucem tenebras. Dicem est aialis homo q nō pcpit neqz discernit que dei sunt. cui⁹ deus venter est 7 esse sub sensib⁹ delicias cōputat. māna fastidiēs qd venit de celo. murmurat p panib⁹ 7 alleis 7 cepe in egypto. hec autē deceptio vel decipiēdi potestas licz fm magis 7 minus ē in omni viatore fomitis corruptōe aliquo mō remanēte. Sed hec tñ deceptio siue decipiēdi possibilitas nullo modo fuit in beatissimā virgine que p omnia astutias dyaboli nō ignorauit. 7 semp vt virgo prudētissima reprobauit malū 7 elegit bonū sine errore. cuius palatū spūale a corruptōe fomitis sanū et purū fuit 7 spūali dulcedine plenu. nihil em̄ nisi ppter deum 7 deū gustauit. 7 sic gustus eius spūalis falli nō potuit. ergo in discretōe gustus spūalis omnes viatores excellit

¶ Itē q in delectatōe que ē in gustu spūali oēs excellat p̄z d̄t cū beatus Greg. sup Job. q sapiētia est donū reficiēs spe 7 certitudine. sed spes 7 certitudo btē h̄ginis est oīb⁹ viatorib⁹ improporcionabil. ergo eius refectio est improporcionabilis 7 inequalis. ¶ Itē inter esurire 7 esse saturatū mediū est comedere. s̄z vnū extremoz. s̄. esurire 7 sitire iusticiā p̄p̄iū est viator. saturatū esse p̄p̄iū est cōprehēsoz. igit̄ comedere p̄p̄ie ptinet ad statū mediū. sed illū tenet br̄ssima virgo ergo videtur q eius p̄gustatio sit per modum comestionis inter famem et saturitatem.

De dono intellectus

Rō prima

¶ Tertio de dono intellectus q̄liter fuit in h̄gine br̄ssima. et videt q s̄l̄r medio modo iter viatores 7 cōprehēsores. ¶ Cū em̄ donū intellect⁹ sit cognoscere deū expresse in sua imagine. 7 inter cognoscere deū p imaginē 7 sine lumine cū fidei obscuritate. 7 cognoscere lumē increatū increato lumine sine imagine mediū sit cognoscere in lumine creato sine imagine. sicut vnū extremoz puenit p̄ris viatorib⁹ 7 alterz p̄hēsozib⁹ puenit. ita mediū ad statū mediū p̄tinebit. ¶ Itē inter cognoscere creatū p creatū. 7 increatū p increatūz mediū ē cognoscere increatū p creatū vel eōuerso. S̄z tria istoz euidētū reperiunt 7 nihil ē vacuū. q̄ et reperit quartū. p̄ri viatores vident deū increatū p creatū. id ē p fidē. Un̄ ysa. Ea que sub ip̄o sunt 7c. Glosa gregory. Cū mens in d̄replacōe pficit. nō id qd ip̄e est sed quod sub ip̄o est aspiciat. nemo em̄ vidit deum vnqz. hoc est cognitione viatoris. Comprehēsores autem vident deum increatum

De dono cōsilij Iso. Elie

p seipm. videt etiā creatū p increatū. creaturas scz in deo z p deū. iux
tra illud. Tūc cognoscā sicut z cognitus sum. z deū z oīa cognoscā
in se sicut ipse me cognoscit in se. igit cū vnū medioz repiat inter hec
extrema reperiet z reliquū videlicz videre increatū p lumē creatū. S
cognitio media p̄inet ad statū mediū. status medi⁹ p̄inet ad bea
tissimā h̄ginem. igit cognitio btissime h̄ginis erit talis q̄ cognoscat
lumē increatū. nō qdē p spēm z imaginē s̄z p lumē creatum. z sic co
gnoscat increatū p creatū. z illud lumē nō erit mediū sicut speculū z
vestigū vel imago vel sicut signū est medium inter apphensūū z si
gnatū. s̄z sicut lumē solis est mediū iungens visibile ad visum

¶ Quarto de dono cōsilij. q̄liter z ipm fuerit in brā h̄gine. qd
et s̄l̄r excellētius videt p hūc modū. Jos̄. Unctio ei⁹ doce p̄mo
bit vos de oīb. s̄z brā h̄go oīb alijs improp̄tionabilr plus habu
it vncōis. igit improp̄tionabilr plus instructōis interioris. q̄ do
nū cōsilij habuit p̄re alijs improp̄tionabilr zc. ¶ Itē Jos̄es. Luz z
venerit spūs veritatis docebit vos oēm veritatem. s̄z btissime h̄gini
spūs sanctus venit improp̄tionabilr z oēm veritatē docuit. iuxta
illud Spūs sanctus sup̄ueniet in te virtus altissimi zc. igit iprop̄
tionabilr p̄re alijs docuit eā oēm veritatē. ¶ Itē dñs in euāgelio Jā
nō dicā vos seruos s̄z amicos zc. igit reuelatio secretoz effectus est
dilectōis. s̄z in btissima h̄gine iprop̄tionabilis fuit dilectio respe
ctu oīm. ¶ Ip̄portionabilis reuelatio secretoz respectu cūctorz fuit
igit zc. ¶ Itē si oīm secretissimū incarnatōis scz mysteriū ipi soli re
uelauit ad plenū. igit z nullū alioz min⁹ secretoz minus ignorauit
¶ Itē vt d̄r p̄hs ad illū p̄inet motus cui fit nūciatio. cui⁹ em̄ ē opa
ri ei⁹ z cognoscere. igit cui⁹ p̄re oīb z sup̄ oēs ē opari. ei⁹ p̄re oīb z
sup̄ oēs ē opanda cognoscere. S̄z btissima h̄go fuit p̄fectissima cō
silioz obseruatrix sup̄ oīes viatores. igit z cognitōnem cōsilioz suoz
sup̄ oēs habuit. h̄ at ē donū cōsilij. igit donū cōsilij habuit sup̄ oīes.
¶ Item Exo. Residuū aburetis igni z nihil remanebit vsqz mane
Ex ista auctoritate videt q̄ mysteria diuina in statu vie nō possum⁹
ad plenū rimari z penetrare. s̄z debent spūscō qdā reseruari. ¶ Ex tra
rio sensu videt vt d̄r qdā glo. nihil de veritate mysterioz maneat in
discussum. z q̄ nullū verbū dñi reuertat ad h̄pm vacuū. qd a nullo
fuit intellectū. iuxta illud Ysa. Quō descendit imber z nix de celo. z il
luc nō reuertit. sed inebriat terram z infundit eā. z germinare facit eā
et dat semen serenti z panem comedēti. Sic erit verbū qd egrediet
de ore meo nō reuertet ad me vacuū. s̄z faciet quecūqz voluit. z p̄spe
rabit in his ad q̄m̄ist illud. Ex hoc videt q̄ sup̄ cōem statū viatorū
sit p̄fecta cognitio mysterioz oīm z diuinoz eloquioz. Et cū repes
riatur in aliquo reuelatō oīm secretoz. hec at debet maxime familia

De dono fortitudinis

ri et maximo amico et maxime sapienti. hoc autem totum est beatissima
Mago que est familiarissimo utpote dei filio amicissima et prudentissi-
ma. de qua liber amoris qui est cantus canticorum et liber sapientie exponitur.
ita ut ea que de ipsa sapientia dicuntur de ipsa intelliguntur. In sa-
pientia perfecta nulla ignorantia secretorum. quod videtur quod beatissima Maga per-
fecta cognoscit omnium secretorum habuit vniuersaliter utpote vniuersa-
lis consiliatrix. alij autem viatores omnes particulariter. utpote nuncij diuer-
si ad diuersa nuncia destinati. **De dono fortitudinis.**

Rō prima

**Tres fortiores
Deus primus**

De Quinto dono fortitudinis. Quod autem fuerit in beatissima
Magine in summo probatur hoc modo. Quicquid est fortius fortio-
re est fortius infirmiore. beatissima virgo fuit fortior tribus fortiori-
bus omni viatore. ergo ipsa fuit fortior omni viatore. Tres fortiores
omni viatore sunt deus. mors. dyabolus. humilitas beatissime Magi-
nis deum superauit quodammodo. quoniam cum de celis ad terras humilitate de-
ducens charitate vinculatum pariter et humiliatum et vulneratum in sua Magi-
nitate incarcerationit. vnde in canticis Cum esset rex in accubitu suo nar. me.
de. o. Et in puerbio. Mulierem fortem quis inueniet procul et de vl-
timis si. p. et. Ultimi fines sunt diuinitas et humanitas maxime a
se distantes. vnde fortissima mulier hec fuit que hec coniunxit. Sic
igitur fortitudo beatissime virginis rigorem fortitudinis diuine seueri-
tatis superauit. de quo Job. Cuius fortitudo rinocerotis. cuius fortitu-
do in gremio virginis mansuescit. Et sic patet per quem modum beatissi-
ma virgo dei fortitudinem superauit. Item secundus fortis est mors cui ne-
mo mortalium resistere potest. omnes enim morimur et quasi aque sub terra
nee dilabimur. hac fortior erat beatissima virgo que mortem destruxit
sicut enim mors intrauit per feminam que vitam destruxit. sic et vita rediit per
beatam Maginem que mortem destruxit. Et ita beatissima virgo fuit de-
structo mortis et ita fortior fuit morte. Tertius fortis est dyabolus de
quo dicit Job. Non est potestas super terram que ei possit comparari.
Beatissima Maga fuit illo fortior. iuxta illud. Ipsa conteret caput re-

Secundus.

Tertius

2 Item actus fortitudinis essentialis est inseparabiliter adherere deo.
beatissima Maga adhebat deo inseparabiliter. omnes alij separabiliter.
3 igitur fuit alijs fortior improporcionabiliter. Item actus fortitudinis
est terrenas cupiditates non tamen opprimere sed penitus obliuisci.
hoc autem non contingit in aliquo viatore in via interim quod fomes aliquid
modo viget. sed solum in ipsa minime potuit. in qua fomes extinctus fuit. quod
habuit actum fortitudinis per modum patrie super omnes viatores sine proportione

De dono scie

De Sexto dono scientie qualiter fuerit in beatissima virgine. Et
videtur quod excellentissime hac ratione. Aug. in libro de trini. xiiij.
dicit huic scientie tamen illud tribuendum. in quo fides saluberrima que ad
veram beatitudinem ducit generat. nutrit. roborat. diffundit. et ita sci-

De dono pietatis fo. l.

re quoadmodū et hoc ipsum et pijs opitulet et cōtra impios defen-
dat. est ipsius scie. iste est actus vnus scie. Alius actus scie est abstinere
a malo. Tercius ē in medio prauē et puerse nationis conuersari.
Isti tres actus excellentius fuerūt in beata ḡgine omni viatore. **¶**
Primū habuit excellenti⁹ scz fidei defensionē patet p testimoniū ipsi
us dicētis ecclesie immo cantātis Lunctas hereses sola interemisti.
¶ Scdm actū abstinēdi a malo excellentius habet patet. quia ad
minus puluis venial' peccati omniū alioz adhesit pedibus. ipsa au-
tē sola a peccatis immunis fuit. iuxta illud. Tota pulcra es etc. **¶**
Similr psumit de actu tercio. sola em sup oēs in medio prauē et puer-
se nationis cōuersari sciuit. que nihil faciendorū aut fiendorū omi-
sit. et nihil omittendorū fecit. nulli in malo suo communicauit. nulli
bonū suū nō cōcauit. Itē actus hmoi doni sunt i patria scire deum
in patria colere et pximi glorie congaudere. hec aut oia fuerunt in
beatissima virgine excellentius omni viatore. **¶** De pietate.

¶ Septimo de dono pietatis. Cuius quidē actus sunt tres.
¶ Un⁹ est mouere ad opa misericordie. Ali⁹ ē scripture non
contradicere siue intellecte siue nō intellectu. Tercius ē sancta hono-
rare. q. Math. v. sup illud. beati mites Glo. Qui pie querunt et ho-
norant sancta. Omnes isti tres actus fuerunt excellentius in beata
virgine omni viatore. De pmo actu qui est mouere ad opa misericordie
patet. Pietas em scdm q donū est mouet ad opa misericordie impendē-
da primo. quia imago dei Pietas vero que mouebat beatā ḡginē
ad impendendū opera misericordie mouebat ipsam ad compatiendū et
ad impendendū primo nō quia imago dei sed quasi deus. Sed cō-
stat q impozcionabilis ē pietas que debet deo respectu illius que
debet imagini eius. ḡ pietas beatissime virginis impozcionabilis
est pietati ois viatoris. Itē patet de scdo actu qui est scripture non
cōtra dicere quod est fidei defensio. Illa em omnibus impozciona-
biliter omnibus se defēdit. que sola hnt oēs vniuerso mundo here-
ses vicit. Itē patet de actu tercio qui est honorare sancta. Ipsa em
impropozcionabilr sancta honorauit. p quā oēs sancti celesti glo-
ria sunt honorati et coronati. Un Apo ca. Apparuit signū magnū
in celo mulier a. so. lu. s. pedib⁹ ei⁹ et co. xij. stellarū icapite ei⁹ Apoc
xij. Ipsa em oēs scōs coronauit q cā coronādi oib⁹ fuit. vñ et alibi
pxiij. seniores et aialia coronas suas mittūt ad pedes sedēs i throno
q. p christi hūanitatē quā de matre ptraxit se coronatos recogno-
scit. Et sic habuit. oēs act⁹ pietatis excellentius omni viatore

¶ Octauo de timore. Et pmo de timore seruli vtrum ille **Rō prima**
fuit i beatissima ḡgine. Et videt q sic Nullū em bonū defuit ei
q gra plena fuit. Dicit at Aug. q timor seruil' bon⁹ ē et vtil' q. Itē gio.

De dono timoris

Timores duos legimus scz seruile z castu. z vterqz est initiu sapien-
Cōtra tie. igit videt q timor seruilis fuerit in brissima virgine. ¶ S3 ptra.

Timor seruile cū pctō. de q in brissima hagine nulla lz fieri mētionē
¶ Post hec qrit de timore initiali. vtz fuit in brissima hagine. Et
pmo. videt q sic. qz ille simplr bonus est z donū spūsancti. igit ille fuit in
Cōtra beatissima hagine. ¶ S3 ptra. pfecta charitas foris mittit timorē
hoc intelligit de timore initiali. qz etiā minima charitas foris mittit
timorē seruile. sed beatissima virgo pfectissimā habuit charitatem.
igitur nec habuit timorem seruilem. similr nec initialem

¶ Querit post hec de timore casto. vtz fuit in beatissima virgine.
pmo. ¶ Et videt q sic. Quia ille ē timor scūs pmanens in seculū seculi. q
etiā fuit in dño iesu xpo. ¶ Itē ille timor crescit charitate crescente.
2 igit d3 in summo esse cū summa charitate. ¶ Itē timor nascitur ex
3 amore. igit si amor ē improportionabil. etiā z timor. lz amor brissu
me virginis fuit improportionabil omī viatori. igitur z timor.

Cōtra. ¶ Cōtra timor castus timet separi. sed brissima virgo nō timet sepa-
rari. igitur nō habuit timorem castum.

R^o ¶ Concedim^o sicut de virtutibz dictū est supra. q brissima virgo
habuit actus illoz donoz. quoz act^o pstitūt in cognitōe z affectōe vt
sapientie. intellect^o. p silij z scie. excellētius omī viatore. z medio mō
inter statū vie z statū patrie. ita q citra statū patrie qritū ad actū pa-
trie siue ad actū pfectōem. z sup statū patrie qritū ad effectū actūū
siue merendi p dōem. sup statūū vie qritū ad habitūū z actūū pfe-
Dona. ctionē z meriti supgressione. Dona vero in actōne p sistentia habuit p
E modū patrie qritū ad actūū pfectōez. lz fm statū vie qritū ad merēdi
cōditōem. z ita qritū ad actū sup statū vie. z sup statū patrie qritū ad
effectū. De timore seruili mōdendo dicimus q in timore seruili duo
sunt. s. timor z seruilitas. Timor in brissima virgine fuit. seruilitas
āt nō fuit. Silr de timore initiali fm q d3 respectu augmēti in beata
virgine nō fuit. nec tñ ppter hoc aliqd ei bonū defuit. lz pfecte ei affis-

De timore fili it z impfectōem exclusit. Timor castus h3 actus duos. Unū fm sta-
Timor castus tum vie q ē timere separi. z iste nō fuit in brissima hagine. Aliū actū
Reuerētia est. fm statū patrie q est reuereri. z ille fuit in brissima hagine Est āt reue-
rentia mixta cū dilectōe subiectio. habuit aut actū istius timoris ex-

Nota cellentius omī viatore. vñ si alicui viatori reuelaret q deberet saluari
et sic nō timeret separi. sicut videt de beato Paulo q d3. scio q neqz
mors neqz vita zc. nō tñ in certitudine hac coeqret beate virgini. illa
em certitudo esset p sciam z p effectū p posterius. certitudo aut bea-
tissime hagine q se sciuit nō separi fuit p modū cause. sciuit em se in
vtero sanctificatā. z sciuit se matrē dei ee effectā. z sciuit se nō peccasse
et cetero nō posse peccare. z sic sciuit se separi nō posse p modū cau-

De beatitudinibus Iso. li

se. sic igitur manifestum est quod licet beatissima homo septiformem gratiam spiritus sancti in septem donis diuisam habuit excellentius omni viatore et quodammodo omni creatura

¶ De beatitudinibus in generali

Beatitudo vigesima prima de

beatitudinibus quod licet fuerunt in beatissima homine. ¶ Et videtur quod excellentius omni viatore. Sicut scilicet beatitudo patrie ad beatitudinem patrie. ita beatitudo vie ad beatitudinem vie. scilicet beatissima homo in beatitudine patrie excellit omnes apprehensores. igitur et in beatitudinibus vie excellit omnes viatores. ¶ Item omnis arbor ex fructu suo cognoscitur. igitur si fructus fructum excellit inproportionabiliter et arbor arborem excellit. scilicet fructus quem est adeptus beatissima homo ex beatitudine vie excellit omnem fructum patrie pure creature. igitur et beatitudo vie excellit omnem beatitudinem vie pure creature. ¶ Item omnis perfectio spiritualis gratuita est a charitate. igitur cum beatissima homo excellit omnes puras creaturas charitate. ita omnes excellit quod licet spirituali perfectione. ¶ Item seraphin est supremus ordo quem excellit charitate. et igitur excellit omnibus aliis donis. ¶ Item sicut scilicet suba ad subam. ita potentia ad potentiam et habitus ad habitum. ita et proprietates ad proprietatem. igitur si suba superat subam et proprietates superat proprietatem et potentia superat potentiam. scilicet suba siue persona beatissime hominis post deum altissima est et dignissima excellens omnem creaturam. igitur et eius proprietates erunt excellentes omnium creaturam

Rō p^o

2°

3°

4°

5°

¶ De beatitudine paupertatis quod licet fuit in beatissima homine. ¶ Et videtur quod in summo. Nat. v. beati pauperes spiritu. Glo. pauper est humilis corde. scilicet beatissima homo habuit inproportionabilem humilitatem omni viatore ut probatur supra. igitur paupertatem et humilitatem habuit. ¶ Item glo. ibidem dicitur beati pauperes spiritu etc. quod non necessitas sed fides et deuotio paupertatis facit beatos. ut perceptis omnibus deo uiuant. hec autem omnia fides. deuotio. mundum contemnere. deo uiuere fuerunt in beata uirgine excellentius omni viatore. Igitur paupertas fuit in ea excellentius omni viatore. ¶ Item in glo. ibidem subiungitur. hec habet duas pres. abdicatorem rerum et contritionem spiritus. scilicet hec fuerunt in beatissima homine in summo. igitur et paupertas. Quod contritio spiritus siue humilitas fuerit in summo in beatissima homine maria iam ostensum est. Quod autem rerum abdicatio fuerit in beatissima homine sic probatur. Abdicatio fit duobus modis. scilicet per rerum subiectorem. vel per rerum omnimodam abiectorem. scilicet magna est paupertas per rerum subiectorem. scilicet maior per rerum abdicatorem. maxima que est ex utroque posita. de qua dicit Paulus. omnia habentes et nihil possidentes. hoc autem non est possibile esse nisi in beatissima homine omnino perfecte. omnes alij si res abiecerunt non retinuerunt. et si retinuerunt non abiecerunt. quia tamen pauperatores siue fructuarij. et non domini fuerunt. Beatissima autem homo exis mater dei et regina ius et do-

3° Paupertas habet duas pres

Abdicatio fit dupli